

Úvodní slovo

Milí čtenáři,

po velmi mírné a krátké zimě přichází jaro a s ním první číslo Budečských rozhledů roku 2014. Snad žádné jiné období se nehodí k povídání o přírodě lépe, a proto jsme jarní vydání tentokrát věnovali tématům spojeným s ochranou prostředí a všeho živého kolem nás. Tomuto jsou věnovány články velikonočního vydání, které je tentokrát v rozsahu šesti stran. Doufáme, že Vás alespoň některý příspěvek zaujme a třeba i inspiruje.

Rozhovor tentokrát připravil Vladimír Dobeš s panem Lukášem Krinkem, jež nám k diskuzi o přírodě kolem Budče připadal jako osoba z nejpovolanějších. Na stranách jedna a dvě si tedy můžete mimo jiné přečíst názory na ochranu okolní krajiny i jeho konkrétní doporučení. K těmto tématům jsou uvnitř listu mimo jiné i články o tom, jak pečovat o naši krajinu nebo příspěvek o myslivosti od Honzy Kolenčíka.

Na první straně je také fotografie z první březnové soboty, kdy proběhl v naší obci Masopust se zabíjačkou. Bylo úžasné sledovat, jak z nápadu na drobnou akci pro děti vyrostla prakticky celodenní zábava pro celou obec. A bylo to možné jen díky tomu, že všichni organizátoři napříč spolky nehleděli na čas a námahu, odložili vzájemnou rivalitu a přiložili ruce k dílu. Snad všichni, kteří se zúčastnili, se skvěle bavili a shodli na tom, že Masopust by se měl stát tradiční předzvěstí jara i v zákolanském údolí a tato akce by měla mít své stálé místo v našem společenském kalendáři.

S ohledem na to, že letos uplyne 130 let od založení místní základní školy, najdete zde kromě tradičního příspěvku o zákolanské školce a škole i pozvánku na oslavy tohoto výročí. O myšlence a realizaci ptačích budek je zase článek od Pavly Pazderové-Merlinové, která učí mimo jiné přírodovědu.

Všem, kteří mají své dětství a mládí spojené s Podholím (ale nejen těm), je určen článek o tom, jak toto tábořiště znovu ožívá díky partě nadšenců, kteří neváhají věnovat svůj čas a úsilí a díky podpoře ze strany obce, která je pro tento projekt také nezbytná.

Na zadní straně pak je například vyhodnocení podzimní ankety občanů nebo kalendář akcí, které nás v následujícím období čekají.

Tyto články, ale i spousta dalších textů a fotografií na Vás čekají na stránkách Budečských rozhledů, které máte právě v rukou. Dovolte tedy, abych Vám za všechny, kteří se na přípravě podíleli, popřála příjemné čtení.

Krásné prožití Velikonočních svátků a jaro plné pohody a dobré nálady za celou redakční radu Budečských rozhledů Vám všem přeje

■ Kristina Langerová

Masopust

Foto: Monika Sybolová

O tom, že se v Zákolanech pořád něco děje a není nutné se zde nudit, nemusíme naše čtenáře přesvědčovat. Vyplývá to nakonec i z loňské ankety, kde jste mj. vyjádřili velmi pozitivní hodnocení všem sportovním, kulturním a dětským akcím, které se zde v průběhu roku již pravidelně konají. V letošním roce k nim přibyl i Masopust, který z podnětu Veroniky Kaňkové uspořádali ve spolupráci s obcí a Základní školou lidé sdružení v nově založeném spolku Dalibor (o něm přineseme více informací v příštím čísle).

Z původně plánované akce pro děti se díky nadšení všech zúčastněných podařilo založit novou tradici, ve které rozhodně budeme pokračovat. Zatímco se tentokrát hlavním dějištěm stal Trněný Újezd, napříště masopustní průvod pohostí Zákolany a v dalším roce Kováry. Pro velký úspěch se budou opakovat i zabíjačkové hody, s jejichž nápadem přišli Standa Fajgl a Franta Kolenčík. Největší pochvala však patří Pavlu Helebrantovi, jehož kuchařské umění ocenili všichni, kdo buď v Piance nebo později doma ochutnali tlačenky, jitrnice, prejt či jelítka. A nesmíme zapomenout na všechny pomocníky – zvláště Annu Slaninovou a Libuši Jiříčkovou, od kterých se musíme všechno naučit, aby na špejlování nebyly příště sami.

Velké poděkování patří také rodinám v Trněném Újezdu, které připravily pro děti i dospělé velkorysé občerstvení, takže průvod doputoval do Pianky za zpěvu a veselí a nebylo potřeba nikoho nutit do dobré nálady. Tu nám pomohlo rozproudit skvělé hudební sdružení v čele s Romanou Ondráčkovou a samozřejmě i maskovaní účastníci, jejichž kostýmy přesáhly veškerá očekávání.

Není možné jmenovat všechny, kdo přispěli k tomu, aby se první zákolanský masopust vyvedl. Byl by to dlouhý seznam – vlastně všichni ti, kdo přišli. A tak nezbyvá než se těšit na další ročník!

Rozhovor s Lukášem Krinkem

Foto: Vladimír Dobeš

Lukáš Krinke (33) je výjimečný návštěvník krajiny pod Budčí - velice dobře ji zná a stará se o ni hlavně proto, že mu to dává smysl. Když jsme s redakční radou BR diskutovali, s kým udělat rozhovor o naší krajině, padla volba právě na něho.

Lukáš Krinke na Kolečské stráni, která patří k pěkným místům, která by si zasloužila ochranu. Jsou zde krásně zachovaná stepní společenstva rostlin včetně unikátu - bělozářkového vřesoviště.

Jak dlouho znáte kraj pod Budčí?

Od dětských let. Se skautským odilemjsmejezdili na Budeč do dřevěného domečku. Stavba určená původně archeologům se v devadesátých letech často stávala naší základnou na celý

víkend. Díky tomu mám s tím místem spojenou spoustu klukovských zážitků, různých dobrodružství, ale i některé vážnější momenty. Mnohé jsem se tam dozvěděl, vynalezl přírodní lepidlo [Lukáš se usmívá] a například právě na Budčí jsem poznal drobnou kolibří knížku Richarda Bacha o Jonathanu Livigstonu Rackovi. Z akropole hradíště se daly pozorovat ty nejkrásnější západy Slunce. Tehdy jsem si vytvořil vztah k tomu místu a celému jeho okolí. Nesmím zapomenout na Národní svatováclavské poutě na Budeč pořádané římskokatolickou farností Unhošť-Kováry ve spolupráci s referátem kultury tehdejšího Okresního úřadu Kladno. Na jejich organizaci se podílela skvělá parta lidí: P. Jaroslav Ptáček, Jana Balejová, Zdeněk Kuchyňka, Vladimír Přibyl, Václav Soukup a mnozí další. Již nedlouho potom jsem měl možnost působit v rotundě sv. Petra a Pavla jako průvodce. Na sklonku sezóny 1997 nějak vypadnul termín mého předchůdce Martina Písaříka a Dr. Kuchyňka mě oslovil, zda bych nezaskočil. Souhlasil jsem a od té doby mi to zůstalo – na Budčí provázím občas dodnes.

Mění se nějak návštěvníci Budče?

Asi ani ne. Ve většině případů si tam nachází cestu po celá léta podobná skupina lidí. Určitě je nyní víc cyklistů, ale ti obvykle ani nesedesnou z kola a jen projíždějí. Zato se ale vyvíjím já. Během mnohaletého provázení jsem toho od návštěvníků dost vyslechl a obohatil se

o spoustu nových názorů. Setkal jsem se s řadou nezapomenutelných lidí, z nichž některé ani neznám jménem, s jinými se dodnes vídám nebo jsme alespoň v písemném kontaktu.

Jaká je Vaše práce?

Dlouholetá průvodcovská praxe mně nakonec i otevřela dveře mého současného zaměstnání. Stal jsem se kurátorem sbírek Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, kde působím jako biolog. To je má skutečná profese – vystudoval jsem geobotaniku na Karlově univerzitě v Praze. Lidé se tomu často diví, mají představu, že v muzeích by měli sedět hlavně historikové, archeologové nebo etnologové. Tato představa je ale mylná, přírodovědci a přírodovědné sbírky mají v muzeích své místo od samého počátku muzejnického oboru. Stačí vzpomenout na rozsáhlé sbírky brouků, motýlů a vycpaných nejen cizokrajných zvířat ve vitrínách staré budovy Národního muzea. Já mám v současné době na starosti všechny naše geologické sbírky a dále zoologickou a botanickou. Ze zákona mají muzea povinnost tyto sbírky uchovávat, odborně spravovat, rozšiřovat a prezentovat veřejnosti v rámci výstav.

Co je ve Vašich sbírkách typické pro Kladensko?

Určitě třeba zkameněliny z kladenské černouhelné pánve. Nálezy z ob-

Pokračování na straně 2

dobí karbonu jsou vázané jen na něko-lik oblastí v republice jako je Ostravsko, Plzeňsko, Podkrkonoší a pak právě Kladensko. V našich sbírkách jsou fosilie pr-vohorních rostlin a živočichů, kterými se může pochlubit málokteré muzeum. Z okolí Budče pocházejí nejpěknější zkameněliny z dolu Felix (později Jan) v Otvovicích. V současnosti pracujeme s našimi předními paleontology a ge-ology na správném určení sbírkových předmětů a jejich bezpečném uložení. V horizontu několika let bych byl rád, kdyby v muzeu, nebo spíše v jeho po-bočce Hornickém skanzenu Mayrau vznikla větší expozice zaměřená na vznik uhlí na Kladensku.

Těžba uhlí zásadně poznamenala kra-jinu Kladenska, jak?

Těžba uhlí komplexně ovlivnila veškeré dějiny Kladenska, ať už jde o demografii, navazující průmysl, mnohé významné události, nebo současnou podobu krajiny, na kterou jste narazil ve své otázce. Na Kladensku se z dob dolování dochovaly zhruba dvě stovky méně či více patrných odvalů hlušiny, lidově nazývaných haldy. Z biolog-ického pohledu dříve zatracované haldy dnes často představují cenná přírod-ní stanoviště – ostrovy divoké přírody v jinak fádní a intenzivně obdělávané okolní krajině. Právem tak přitahují po-zornost botaniků i zoologů a vyvolávají úvahy o jejich možné ochraně formou významných krajinných prvků, ne-boť svými biologickými parametry si mnohdy v ničem nezadají s oficiálními rezervacemi.

Kulturní krajinu v okolí Budče ale není možné nechat přirozenému vývoji, v okolí Budče by se z ní nestala krásná rezervace ale o řadu přírodně cen-ných míst bychom tak naopak přišli - souhlasíte?

Vzhledem k procesům, které v pos-ledních několika stech letech lidské aktivity nastartovaly, asi bychom se nestačili divit, jak by to dopadlo, kdy-bychom dnes nechali přírodě zcela vol-nou ruku. Na přírodněcenná stanoviště zapomeňte. Krajinu v okolí Budče by v první řadě kompletně zarostly trnky a některé jiné keře. Místy by se jistě pro-sadilo několik nepříjemných invazních plevelů, které v okolí již dnes rostou, a určitě by došlo i na neprostupné jasa-nové lesy. Přírodní hodnota prostředí by se snížila a klesl by počet vzácných druhů. Jenže ke slušným mravům do-brého hospodáře patří ochrana přírod-ních zdrojů i pro další generace. A právě biodiverzita, tedy rozmanitost druhů rostlin a živočichů, představuje to ne-jcennější přírodní bohatství. Proto je potřeba, abychom o hodnotné lokality a jejich přírodní rozmanitost pečovali. Tuto rozmanitost ohrožují i takz-

vané invazní druhy rostlin, které se k nám šíří z jiných krajin. Jak to s nimi vypadá u nás?

V okolí Budče se můžeme setkat například s trnovníkem akátem, zla-tobýlem kanadským, štětičkou větší či bolševníkem velkolepým. Těmto z ciziny zavlečeným rostlinám nahrává současné uspořádání krajiny. Spolu s jejich přirozenými vlastnost-mi jim dává obrovský potenciál kolo-nizovat opravdu rozsáhlá území. To je provázeno velkými škodami nejen na původní vegetaci, ale i ekonomickými. Dokonce pomalu nastává doba, kdy se takovéto škody běžně vyčíslují a dosahují překvapivě závratných hodnot. Samozřejmě je to také otázka kulturního pohledu, který se ale může místo od místa lišit. Před lety jsem se zabýval bolševníkem velkolepým. Dlouho jsme si s kolegy lámali hlavu, jak to, že na Kavkaze, odkud tato ne-bezpečná invazní rostlina pochází, nepůsobí tak obrovské problémy, jaké známe od nás například ze Západ-ních Čech. Vysvětlilo se to teprve v okamžiku, kdy se několik kolegů z našeho týmu za bolševníkem osobně vypravilo do jeho domoviny. Vrátili se s překvapivým zjištěním: rostlina se tam chová velmi podobně jako u nás, dokonce je i stejně jedovatá. Akorát místní obyvatelé při pochůzkách jeho mohutnými porosty nazouvají gumové galoše a na kuráž si dopřá-vají stakany vodky v takové míře, že bolševník za problém nepovažují. U nás je hubení bolševníku pochopi-telně běžnou praxí. V 80. letech se do boje s ním posílala dokonce i armáda.

Invazivní rostlina Štětička větší

Jak vnímáte situaci se zlatobýlem? Obec se snaží s touto invazní rostlinou vypořádat, některým lidem se ale žluté kvetoucí porosty líbí, zlatobýl je často pěstován jako okrasná rostlina na zah-

radách. Lidem ale nelze mluvit do toho, co si mají pěstovat na zahrádce, a jed-notlivé rostliny asi žádnou katastrofu nezpůsobí?

Tak začíná příběh značné části našich invazních rostlin: pan X. Y. dove-zl z opačného konce světa dekorativní trvalku a pro ozdobu si ji vysadil na zahrádce... Samozřejmě, že pěstování jednoho trsu jako ozdoby před vchodem nelze lidem zakázat, ale rozhodně ani doporučit. V každém případě je dobré mít takovou rostlinu pod kontrolou.

Invazivní rostlina Zlatobýl kanadský

Jaké by bylo konkrétní doporučení péče o naši krajinu?

V současnosti existují asi dva hlavní problémy, které ohrožují krajinu v širším okolí Prahy. Tím prvním je její živel-né zastavování – rozrůstání osídlení a různých výrobních a skladových hal. Druhý problém představuje naop-ak naprosté ponechání krajiny ladem, což vede k jejímu zarůstání. Oba tyto protichůdné jevy vedou k tomu, že přicházíme o krajinu takovou, jakou ji známe z dřívějších let. Ještě v polovině minulého století se všude páslo, ale dnes jsou ovce a kozy na českém ven-kově téměř ohroženým druhem. Proto vítám aktivity obce Zákolany, která ve spolupráci se soukromým zemědělcem zajistila stádo ovcí a začala pečovat o svěřené pozemky tradičním způsobem. Právě návrat ovcí či koz do krajiny pod Budčí je klíčový pro udržení zdejších pestrých společenstev.

Poznal jste mnoho krajin, čím je podle Vás krajina pod Budčí výjimečná?

V době kolektivizace do velké míry odolala scelování polí a díky křivolaké síti údolí si zachovala drobnou mo-zaikovitou strukturu. To není úplně běžný jev. Takové uspořádání pod-poruje dlouhodobou stabilitu krajiny a současně velmi lahodí lidskému oku.

Ovšem údolí Zákolanského potoka bylo malebné jistě odjakživa. Svědčí o tom například zájem krajinářů Mařákovy školy, kteří sem s oblibou jezdili malo-vat už před sto padesáti lety.

Výjimečná hodnota tohoto území byla potvrzena mj. při výzkumech před-cházejících vydání sborníku Budeč 1100 let II. Příroda, krajina, člověk a byla podkladem pro vyhlášení Přírodního parku. Na vydání sborníku jste se podílel...

Byl to tehdy jeden z prvních úkolů, které jsem dostal po nástu-pu do muzea. Věnoval jsem se mu moc rád. Jak jsem tehdy procházel archivní materiály k tomuto území, zaznamenal jsem několik desetiletí staré, leč nerealizované plány na vy-hlášení zóny klidu Budečsko (dnes bychom řekli přírodní park). Proto mě potěšilo, když Václav Čílek v závěru sborníku naformuloval prohlášení, v němž vzhledem k doloženým přírod-ním hodnotám území vyzval jménem všech autorů k vyhlášení přírodního parku Okolí Budče. O několik let pozdě-ji se to s přispěním obce Zákolany a pochopení mnoha dalších úředníků podařilo zrealizovat formou rozšíření stávajícího přírodního parku Okolí Okoře. To je velmi pozitivní zpráva, ne-boť se tak podařilo zvýšit kredit celého území a navíc je to i páka například proti případným snahám o výstavbu obřích hal a skladů, o nichž jsem už hovořil.

Setkal jste se více s místními lidmi?

Řadu lidí ze Zákolan dnes osobně znám a jsou i mémi přáteli, nemám asi jinde tak silné osobní vazby. Pokud bych někdy uvažoval o stěhování na venkov, byly by Zákolany jasná volba.

Co byste nám řekl na závěr? Jak vidíte budoucnost Zákolan a kraje kolem Budče?

Kdysi jsem si představoval, co vše by v tom kraji šlo dělat. Je potěšující, že v Zákolanech a okolí bydlí nečekaně velké množství aktivních a tvůrčích lidí, kteří v uplynulých letech spontán-ně uspořádali většinu akcí, o nichž jsem snil, jako byla například obnova třešňové aleje na Budči a i mnohé další, které mi na mysl vůbec nepřišly. Kro-mě výrazných osobností zde působí i několik spolků a ti všichni dohro-mady přispívají k tomu, že obec žije a dokonce láká další podobné smýšle-jící jedince z okolí. Ovšem ryba sm-rdí – v tomto případě ale jednoznačně voní od hlavy, takže velké uznání si zaslouží také vedení obce, které svým osvěceným přístupem velmi přispívá k rozvoji všech těchto aktivit.

 ■ Za rozhovor děkuje **Vladimír Dobeš**

Jak pečovat o naši krajinu?

Jakou krajinu máme rádi? Rovina-tou a předvídatelnou nebo kopcovitou, plnou záhybů, překvapení, skrytých míst a opuštěných roklí? Zalesněnou, s remízky, osamělými stromy ane-bo se nám líbí otevřené pláně? Máme rádi krajinu kulturní, obhospodařova-nou a plodnou anebo naopak místa ponechaná tvořivosti přírody? Přehled-nou krajinu polí anebo kamenité svahy se skalními výchozy a stěnamí? Máme rádi studánky, mokřady, potoky a tůně anebo spíše suché květnaté louky?

“Naše” krajina kolem Budče je unikát-ní právě tím, že má od všeho trochu. A to je možná jeden z důvodů, proč je tak přitažlivá. Když porovnáme malou budečskou rotundu s velkými chrámy, pro mnohé z tohoto srovnání může také lépe vyjít právě Budeč. Pro svoji přiroze-nou krásu, uměřenost, intimitu i histo-rii.

Ano, historie je další věc, která naši krajinu dělá výjimečnou. V České re-publice neexistuje mnoho příkladů zachovalých krajin s pravěkou minu-lostí. A nejedná se pouze o samotnou Budeč, ale například i o úvozové cesty, které byly součástí “pravěké dálnice”

vedoucí kdysi přes území naší obce, i o řadu menších památek rozesetých v krajině.

Různorodost naší krajiny je i zá-kla-dem její stability a přitažlivo-sti a stala se i východiskem úvah o dlouhodobější koncepci péče o krajinu. Zastupitelstvo obce Zákolany připravilo ve spolupráci s komisí pro životní pro-středí Zásady hospodaření na pozem-cích v katastrech obce Zákolany. Návrh Zásad vznikl na základě dokončených pozemkových úprav a má za cíl dosáh-nout dohody o dlouhodobém hospo-daření v krajině, poskytnout východ-isko pro plán péče o obecní pozemky a sladit jej s péčí o pozemky soukromé. V současné době probíhá diskuse k těmto zásadám a k Plánu péče o obecní pozemky a obec uvítá podněty a připomínky vlastníků i občanů. (úplné znění dokumentů najdete na [www.zakolany.cz/úřední deska](http://www.zakolany.cz/úřední%20deska)

Jsme si vědomi odpovědnosti za krajinu, ve které žijeme a která v sobě spojuje unikátní přírodní a kulturní hodnoty, které zároveň představují

přirozené limity pro její ekonomické využívání. Krajina kolem Budče je pokladnicí neokázalé krásy nashromážděné přírodou a gen-eracemi, které zde žily před námi. K těmto hodnotám se hlásíme, ch-ceme je chránit a dále rozvíjet. Jsme si vědomi, že i samotná krajinná krása a rozmanitost se dnes stala ekonomickou hodnotou.

V dlouhodobém horizontu ch-ceme na katastrech naší obce pro sebe, pro návštěvníky i pro příští generace udržet a dále rozvíjet příjemné, zdravé, rozmanité a in-spirativní prostředí k životu. Ch-ceme žít ve stabilní krajině, která je důležitým zdrojem naší iden-tity a která spojuje přírodní, kul-turně-historické, hospodářské a estetické hodnoty a funkce v jeden harmonický celek. Chceme usilovat o zvyšování stability krajiny roz-víjením její mozaikovitě struktury a rozmanitosti při současné podpoře efektivního a dlouhodobě udržitel-ného hospodaření na zemědělských pozemcích.

Ze zásad hospodaření na pozemcích v katastrech obce Zákolany

Foto: Archiv BR

Následující text přináší komentovaný přehled hlavních bodů těchto zásad.

Velká část pozemků na území naší obce slouží zemědělství. Bez zemědělců bychom nejen neměli co jíst, ale krajina by zarostla, mimo jiné trnkami a zla-tobýlem. Obec proto podporuje šetrné hospodaření na zemědělských pozem-cích, které je i v dlouhodobém zájmu samotných hospodářů a chce jít v této oblasti příkladem. Významným úkolem obce je ale především péče o přírodní pozemky, řadu z nich dostala právě pro-to do svého vlastnictví od státu v rámci nedávných pozemkových úprav.

Obecně jsou pravidla zacházení vy-mezena Zásadami; pozemky lze jak pronajmout pro účel zemědělského hos-podaření, tak je i ponechat zarostlé stáva-jícími dřevinami jako útočiště pro drobné živočichy a hmyz, případně lze uvažovat i o jejich zalesnění. Například na málo úživných pozemcích skalních stepí nemá smysl provádět žádné intenzivní zása-hy, ideální může být údržba extenzivní pastvou ovcemi. Na řadě míst může mít smysl i ponechání trnkových porostů,

Pokračování na straně 3

Na fotografii ze sedmdesátých let je vidět, jak rychle zarůstá svah Na skalech. Foto: Milan Procházka cca 1977.

které přispívají třeba tomu, že v našem okolí můžeme slyšet tolik zpěvných ptáků. Různé pozemky ale vyžadují i rozdílný přístup k zacházení s nimi, což bylo důvodem pro vznik detailnějšího Plánu péče o jednotlivé obecní pozemky, který obsahuje konkrétní pravidla, jak se o daný pozemek starat.

Důležitým obecním zájmem je v krajině zachovat a rozšiřovat druhově bohaté a esteticky hodnotné květnaté louky, které tu kdysi bývaly. Vznik a udržení takových voňavých motýlích luk vyžaduje pravidelné sečení a odstraňování pokosené hmoty bez přihnojování dusíkem. Příklady takových luk u nás najdeme například nad Trněným Újezdem u pěšiny na Řiplině, kde byla menší část louky dlouhodobě sečena, v Zákolanech nad cestou na Blevice, na Kolečské stráni, kde nejdéle probíhala pastva a na Kovárských stráních, o které se jako o přírodní památku do roku 2012 staral krajský úřad Středočeského kraje (než tento úkol i se související dotací přešel na obec). Obec již začala s rozšiřováním přirozených luk na Řiplině. Formou dlouhodobého pronájmu pozemku vznikne další ovocný sad. Část náletových dřevin bude vyřezána, část pozemku zůstane zarostlá křovinami jako útočiště ptactva.

V minulém roce začalo rozšiřování květnatých luk také na Kovárských

stráních vyřezáváním křoví a především pak spásáním ovcemi. V tomto roce se počet ovcí přinejménším zdvojnásobí a stádo bude schopné zajišťovat údržbu nejen samotné přírodní památky, ale i navazujících luk. Soukromý zemědělec, který pro obec zajišťuje údržbu pozemků pastvou, se bude podílet i na potlačování nežádoucích rostlin a na omezování křoví. Doufejme, že už v příštím roce bude ovcí dost na to, aby se mohly vyhnat i na obecní louky za Dřetovickým viaduktem a u cesty na Budeč.

Cílem hospodaření v obecních lesích je obnova přirozené skladby lesa. Podobně jako u otevřené krajiny, ani zde nechceme jít do žádného extrému, kterým by mohla být například nekompromisní snaha “zbavit se” nepůvodních akátových porostů. Obecní zastupitelstvo rozhoduje o těžbě dřeva vlastními technickými pracovníky nebo samotěžbou občany podle schválených pravidel. Po těžbě musí následovat obnova porostů, nejlépe přirozeným způsobem tak, aby nedocházelo ke vzniku holin. Pokud by po těžbě zůstávaly větší holiny bez odmladků jiných žádoucích druhů stromů, musí následovat obnova dosadbou sazenicemi stromků z jiných stanovišť v lokalitě. Slabší větve po těžbě mohou být ponechány v lese na hromadách. Je doporučeno nevytvářet hromady na viditelných místech u cest. Vyvážení zbytků po těžbě (menších větví, kůry a podobně) z lesního porostu znamená narušení koloběhu uhlíku

a živin; zásady hospodaření v lesích jsou v tomto směru opačné než u přírodních luk, kde je “hnojení” naopak nežádoucí. Skalnatá území a velmi svažité pozemky je vhodné ponechat přirozenému vývoji bez zásahů. Na Skalech je například doporučeno do skalnatého terénu časem dosadit borovici obecnou.

Důležitá je i prostupnost krajiny. Obec chce pokračovat v postupné opravě některých důležitých polních cest, ale i v budování nových. Dlouhodobou prioritou obce byla oprava rozbité a zároveň hojně využívané cesty na Okoř, kterou je velmi obtížné udržovat nízkonákladovým způsobem používaným doposud. V návaznosti na pozemkové úpravy proto obec využila možnosti požádat prostřednictvím pozemkového úřadu na Kladně stát, aby cestu opravil. Pozemkový úřad v současné době připravuje na své náklady projektovou dokumentaci na opravu polní cesty na Okoř včetně odbočky přes brod k základně Sokola v Podholí. Tato část cesty by podle projektu měla být

Ovce na Kovárských stráních. Foto: Vladimír Dobeš

zpevněná, akadamová, stezka pro koně povede paralelně s cestou a odbočí přes brod do lesa nad podholskou základnou Sokola. Pokud stát uvolní pozemkovému úřadu potřebné prostředky, jak je plánováno, ten na své náklady cesty i opraví.

Cestní síť je na vhodných místech možné osázet solitérními stromy,

případně alejemi sloužícími jako stabilizace krajiny, útočiště pro ptactvo a hmyz, ale i zastínění. Možné konflikty se zájmy hospodařících zemědělců lze řešit vhodnou volbou vysazovaných dřevin, jejich rozestupy apod.

Součástí zásad hospodaření na obecních pozemcích je i přehled toho, co v krajině chceme podporovat a co zde mít nechceme. Do druhé kategorie patří vedle skládek například i nežádoucí invazivní rostliny (u nás především bolševník, štětička a zlatobýl). Naopak mezi žádoucí krajinné prvky patří například studánky, staré lomy a cesty. O některé lokality, studánky anebo pěšiny se dokonce starají i někteří naši občané. Pokud i Vy máte zájem o nějaký konkrétní prvek v krajině pečovat, prosíme, sdělte to obci. Obec v současné době nabízí k pronájmu například bývalý švestkový sad na Budči. Ten, kdo si jej pronajme, zavazuje se k jeho údržbě (protože v tomto případě nebude péče o pozemek ekonomicky výnosná, “nájemným” bude jen závazek pravidelné péče).

Těšíme se na Vaše náměty k péči o krajinu, které můžete zasílat na adresu Honzy Kolenčíka, zastupitele a předsedy komise pro životní prostředí **Kolencik.Jan@seznam.cz** nebo na e-mail místostarosty Vladimíra Dobeše **vladimir.dobes@zakolany.cz** případně je doručit přímo na obecní úřad.

■ **Vladimír Dobeš**

Prosba nejen myslivců

V tuto dobu vstupuje do přírody nový život. Příroda se pomalu probouzí ze zimního spánku a při procházce je nám hned veseleji. Pojdme se podívat, co se v jarní přírodě děje z pohledu myslivosti.

Začínají kvést jarní byliny, keře a stromy. V přírodě můžeme spatřit první mláďata zajíců či selata divočáků. V březnu se setkáváme s novými návštěvníky. Přilétají skřivani, špačci, holubi, hřivnáči, divoké husy nebo sluky. Probíhá tok bažantů a začínají hnízdit divoké kachny. V době hnízdění pernaté zvěře a kladení mláďat ostatní zvěře se myslivci snaží omezovat její rušení.

Proto Vás žádám za sebe, mé kolegy myslivce i za ochránce přírody, abyste se chovali v tuto dobu k přírodě ohleduplněji. Prosim hlavně pejskaře i jezdce na koních (kolikráte s volně pobíhajícími psy), držte si je uvázané na vodítku a pokud možno nepouštějte je na okraj lesů, různých remízků a do vysoké trávy. Ono se Vám může zdát, že pejsek se krásně proběhl a že toho bažanta, zajíce či srnku nikdy nemůže dohonit, ale podle naší zkušenosti se tak poměrně často stane. Jde zejména o to, že v této době hnízdění a kladení mláďat/ březen- červen/dochází k nadměrnému rušení zvěře. Stačí jen, když pes olízne malého zajička,

srnče či několikráte vyruší hnízdící bažantí slepici na snůšce vajec. Ač jsou zaječka, srnka, bažantí slepice atd. výbornými matkami, tak v takové situaci mláďata či snůšku vajec opustí a dochází k jejich zbytečnému uhynutí.

Já vím, že si říkáte a kde je máme nechat proběhnout? Prosim Vás, pokud máte poslušné a ovladatelné psy, tak je pusťte proběhnout tam, kde na ně dobře vidíte a jste si jisti, že je zvládnete a včas přivoláte. Byl bych hrozně rád, aby se každý k přírodě choval tak, že nepatří jen jemu a jeho čtyřnohému kamarádovi, ale hlavně těm, kteří v ní žijí.

Ještě jsem se chtěl zmínit o přemnožených divokých prasatech. Určitě jste si mohli všimnout, jaké škody letos napáchali divočáci v zahradách, loukách a polích. Proto jsme uspořádali v listopadu a v prosinci několik naháněk, při kterých bylo uloveno 12 divočáků. Právě kvůli zvýšenému výskytu divočáků, přibývá v našem okolí mysliveckých posedů. Žádám Vás, pokud se jdete projít do přírody, chodte raději přes den. Ráno při rozednění a v podvečer mohou na posedech sedět kolegové myslivci a čekat právě na škodící divočáky. Pokud to jde, raději se pokuste těmto místům vyhnout. Děkuji Vám a přeji Všem krásné jaro...

■ **Jan Kolenčík**

Máte rádi ptáky?

Sýkorka koňadra

Všichni lidé mají rádi ptáky. Již teď na jaře nám zpřijemňují svět svým zpěvem. Zkuste to někdy jako já, ráno, když celá rodina ještě spí, sednout si na zahradu a jen tak poslouchat. Koncert. Symfonie. Ti ptáčci jsou dokonce i důležití, protože žerou hmyz. Chcete-li jim trošku pomoci, vyvěste jim na své zahradě nebo v blízkém okolí budku.

Proč vyvěšovat ptačí budky? Protože ve většině lesů lidé hospodaří, kácí staré stromy a tak ubývá hnízdních dutin pro ptáky. Ptačí budky jsou pro ně možnou náhradou.

I my jsme se s dětmi ve škole rozhodli, že ptákům život zpřijemníme. A také nám samotným, protože udělat něco pro druhé přináší větší uspokojení, než pracovat stále jen pro sebe. V únoru 2013 obec pro školu zajistila nařezání prkýnek na 10 ptačích budek – 5 špačkovníků a 5 sýkorníků. Ptáčci mají své byty různé veliké a různé hezké, prostě podle

svých potřeb, zrovna jako lidé. Ve škole jsme s dětmi budky stloukli a natřeli. Zábavy bylo dost. Zkuste dát dítěti do ruky kladívko a hřebíky. Je to lepší než Transformers, lepší než Barbie. A navíc se Vaše děti stanou šikovnějšími.

Počátkem května loňského roku jsme budky vyvěsili. Část již můžete vidět u cesty ze školy směrem Pod Sady (některé jsou přímo u cesty, jiné dál v lese, aby ptáci nebyli rušeni), druhou část jsme pověsili směrem na Budeč. Děti byly nadšené, pomáhaly věšet budky a nejvíce se „praly“ o právo nosit těžký žebřík.

Uplynula jedna sezona. S dětmi z přírodovědného kroužku Slaměnka jsme v zimě všechny budky obešli, zkontrolovali a vyčistili. A co víc! Čekalo nás i překvapení. Zjistili jsme, že 8 z 10 budek bylo podle zbytku hnízda zabydlených! Ve špačkovnících jsme našli i třešňové pecky, krásný špaččí dárek. Máme z toho velkou radost a v příštím roce (vlastně již letos) budeme pokračovat.

Ti naši ptáci, ti se mají. Vždycky když jdu kolem některé z budek, říkám si, zdali v ní ptáci bydlí a mám radost, že jsme přispěli k jejich snazšímu životu. Zkuste i Vy si u některé v květnu potichu sednout a pozorovat, kdo v ní bydlí.

■ **Pavla Pazderová Merlinová**

Podholí zase ožívá

Podholí, které dříve fungovalo jako turistická základna a koupaliště, zná asi v Zákolanech každý. A tak bychom vás rádi seznámili s tím, co se tam změnilo a ještě chystá změnit.

Toto malebné místo stálo dlouhou dobu naprosto nevyužívané a tomu také odpovídal jeho žalostný stav. Nemožnost střežení využívali hlavně různí nenechavci a vandalové. Naštěstí je tato doba dávno pryč a všichni ti, kteří se nyní Podholí věnují, mají v plánu navrátit do Podholí život a umožnit jeho využívání pro různé akce.

Drobné opravy, které stačily tak maximálně na zpomalení rozpadu, se postupem času stupňovaly až do současné fáze přímého budování. Prostorná veranda podle celé budovy byla plánovaná k využití při zhoršeném počasí, ale využívá se takřka neustále. Nová budova sloužící jako kuchyň je zatím posledním výsledkem průběžného snažení. Tato nahradila tu původní, která již z důvodu ohlodání zubem času zachránit nešla.

Ani povodeň, která překazila konání loňského Dětského dne, nesebrala vůli dalšího budování. Zasažená studna se vyčistila, vodu z louky zase pomohli odčerpát dobrovolní hasiči. Tento nutný zásah sebou přinesl obět v podobě vyjetých hlubokých rigolů, ale díky panu Poláčkovi z nedaleké farmy se z nejhoršího podařilo louku zarovnat.

Nyní se pozornost zaměří na vy-

bavení. První, pořádaný strejdou Montim, se bude konat od 12. do 26. srpna, a druhý, který pro děti ze zákolanské školy organizuje Zuzka Ševčíková, bude v Podholí od 27. července do 2. srpna. Zatím je plánování oddělené, ale věříme, že nebude trvat dlouho a společný zájem semkne obě části v jeden celek.

Takovou první pomyslnou vlaštovkou je postavený vlajkový stožár, tvořící hlavní dominantu tábořiště a není dilem nikoho ze současných budovatelů. Ale stejně jako postavená kuchyň tiše slouží svému účelu bez nutnosti připomínat, kdo přiložil ruku k dílu.

Další rozplánovanou akcí, je program pro duchodce. Nenáročnost terénu a kompletní zabezpečení umožňuje využití jak pro děti, tak pro dost často opomíjené postarší osoby. Stejně jako děti bývají duchodci odkázáni na cizí pomoc. Vyjádřit pak vděk těmto lidem, kteří pro společnost již své odpracovali, bude jistě na místě. Program, občerstvení a doprava bude zajištěna ve spolupráci s ředitelem domova duchodců ve Švermově panem Abrahámem. Pevně věříme, že tato akce bude vítaným zpestřením pro všechny zúčastněné a další návštěvy budou následovat.

Každý, kdo by snad chtěl na Podholí zavítat, má pomyslné dveře otevřené. A nezáleží na tom, zda si přijde jen připomenout chvíle, které tam kdy zažil, přesvědčit se zda nekou-

Podholí

bavení dvou místností a to dětského pokoje a staré kuchyně. Tyto se upraví tak, aby je bylo možné využít k přenocování většího počtu lidí, ale zároveň tam chceme ponechat prostor na hraní a další možné využití při chladném počasí. Vedle boudy hlídače, která stojí za ohništěm u potoka, jsou připravené podpěrné klády na plánovaný dětský domek. O jeho využívání nemáme žádné pochyby - kdo z nás netoužil jako dítě po místu, na které dospělí nemají přístup. Děti bez rozdílu zde byly, jsou a budou až na prvním místě a tak zde časem vyroste pískoviště, houpačka a další podobné vybavení.

Pokud zde byly zmiňované plánované akce, tak tou první v pořadí bude Dětský den, plánovaný na 31. května. Následují dva dětské tábory, pořádané sice odděleně, ale na stejném místě a s využitím stejných prostor a vy-

šeme, nebo s rukou připravenou přiložit ji k dílu. Podholí je pro nás prostě srdeční záležitost a nikdo si ho nechce usurpovat jen pro vlastní potřeby a potěšení.

Snad tedy tento článek a skutečnosti v něm uvedené rozptýlí i ty poslední obavy. Průběžné informace o akcích, které se na Podholí budou konat lze také najít na webových stránkách www.ezajimavosti.cz.

Na závěr, ještě musím poděkovat firmě Univers, v zastoupení M. Štáhlavským, která zajistila jak materiál na budování, tak jeho průběžný odvoz a to bez finančních nároků. Firma Univers je také hlavním sponzorem pořádaných Dětských dnů na Podholí a tak si toto poděkování rozhodně zaslouží.

■ Miloš Urban

Pozvání na veselici

MÁJOVÁ VESELICE 6. ročník

Pořádá obec Zákolany 17.5.2014 – SOBOTA

Program

- * hudební pozvánka v Kovářech u kapličky 13.00 - 13.30
- * hudební pozvánka v Trněném Újezdu u lípy 14.00 - 16.00
- * hudební pozvánka v Zákolanech park v centru 16.30 - 17.00
hospodyňky na hudební pozvánky mohou přinést něco k zakousnutí, víno zajištěno
- * hudební pozvánku budou doprovázet krojovani mládenci, děvčata a jezdci na koních
- * začátek veselice v 18.00 na zahradě hostince U Libuše
Zajímavý grilované speciality. Ukončení hudební produkce a rozdáky občerstvení ve 24.00

Vstupné: 100,- Kč, duchodci 50,- Kč, děti do 15let za doprovodu rodičů zdarma.
Všechny zakoupené vstupenky budou slosovatelné, výhra = SUD PIVA!
Bohatá tombola: 10,- Kč

Předprodej vstupenek bude zahájen 6.5.2014 na OÚ Zákolany a podomním prodejem.
Profesionální pořadatelská služba. V případě nepříznivé počasí se bude veselice konat na sále hostince U Libuše

Josef Mika – autodilna
Renata Mlková – prodejce šupk
Koháček Pámy Kovář
Roman Hulinský – instalátor

Jin Pecka – komickví
Jiri Šup – úklidové služby
COOP – prodejce porovin
Tomáš Popelka – elvístlár

 2 3 pm

Děkujeme i všem ostatním drobným sponzorům

Výzva pro absolventy a bývalé zaměstnance Základní školy a Mateřské školy pod Budčí

V sobotu 30. srpna 2014 proběhne oslava 130. výročí založení obecné základní školy v Zákolanech.

Fotka školy pochází z roku 1954-1955. Archiv: Vladimíra Černého.

Srdečně tímto zveřejníme všechny bývalé žáky, jejich rodiče i přátele, bývalé zaměstnance i jejich přátele na bohatý program, který k této příležitosti v Zákolanech plánujeme uspořádat.

Prosíme všechny bývalé žáky základní školy v Zákolanech, kteří

by se rádi zúčastnili této akce včetně předávání upomínkových předmětů absolventům ZŠ, aby se již nyní hlásili na obecním úřadě - telefonicky na tel. 315783214, poštou na adresu Zákolany 55, 273 28 Zákolany, e-mailem obec@zakolany.cz nebo osobně...

Prosíme o rozšíření této informace všem spolužákům, na které máte kontakty, k nimž se tato informace prostřednictvím novin nedostane.

Zároveň prosíme všechny bývalé absolventy a obyvatele Zákolany i jejich okolí, kteří mají doma fotografie související se základní školou v Zákolanech z let minulých a rádi by je zapůjčili na výstavu, která se ve škole připravuje, aby tyto fotografie zanesli také na obecní úřad v Zákolanech (o fotografie se bude s úctou pečovat a budou navraceny jejich vlastníkům po skončení výstavy).

Podrobný program oslav bude uveřejněn během června.

■ Hana Hlinková, ředitelka

Zprávičky z vaší školky a školy Pod Budčí

Děti v Mozolině při tříkrálové sbírc

Kalendářní rok 2014 děti v Základní a mateřské škole Pod Budčí ukončily společným vystoupením dětí z MŠ i ZŠ v tělocvičné škole na tradiční vánoční slavnosti. Děti zahrály velmi zdařile na zobcové flétny a zahrály divadelní pohádky. Děti z mateřské školky tentokrát vystoupily s pohádkou O červené Karkulce, Prvňáčci s veselou pohádkou O třech prasátkách – doprovobenou melodií známé písničky J. Nohavici Tři čunici, druháci a třetáci předvedli poučnou pohádku o Zlé koze a nejstarší děti se předvedly již ve složitých rolích v pohádce Tajemství staré bambitky. Celé vystoupení jsme ukončili společným zpíváním vánočních koled.

Nový kalendářní rok 2014 jsme tradičně uvítali tříkrálovou sbírkou. Děti ze Základní školy se v doprovodu třídních učitelů rozdělili na 3 skupinky a podařilo se jim s písničkou My tři králové obejít Zákolany, Kováry i Trněný Újezd. Hned v druhém lednovém týdnu absolvovali žáci MŠ společně s prvňáčky ZŠ ekologický vzdělávací program o přírodě a záchraně stanici. Společně jsme byli ubytováni v krásném prostředí budovy střediska ekologické výchovy Čabárna celkem pět dní. Starší žáci ZŠ (2. až 5. ročník) vzhledem k malé kapacitě prostoru ekologického střediska jeli na školu v přírodě do stejného místa

o několik týdnů později, tentokrát až po pololetním vysvědčení. I oni se vrátili z pobytu s novými informacemi o přírodě a s krásnými zážitky.

V pondělí 10. února proběhl zápis do základní školy, na který přišlo celkem 21 zájemců o zařazení do prvního ročníku. Celkem bylo přijato 14 žáků do prvního ročníku na denní vzdělávání, 4 žáci na individuální vzdělávání podle paragrafu 41 školského zákona a 1 žákyně, která se vzdělává v zahraničí.

Ve středu 5. března proběhl zápis do Mateřské školy. K zápisu přišlo celkem 30 zájemců o umístění dítěte do MŠ. Po odchodu předškoláků do prvního ročníku základní školy je tentokrát 11 volných míst. Podle zákona mají při přijímání přednost předškolní děti, kterých k zápisu přišlo tentokrát celkem 7. Zbytek volných míst bude doplněn dětmi žijícími v Zákolanech, přednostně podle věku (starší mají přednost).

Přejeme příjemné jarní dny a veselé velikonoční svátky! Za Základní školu a mateřskou školu Pod Budčí všem čtenářům Budečských rozhledů

■ Hana Hlinková

Bohumil Hrabal a Budeč

Bohumil Hrabal

Dne 28. března si připomínáme 100. výročí narození Bohumila Hrabala, jednoho z nejvýznamnějších spisovatelů české poválečné literatury.

Většina jeho prací je všeobecně známá, např. jeho díla Perlička na dně (1963), Taneční hodiny pro starší a pokročilé (1964), Pábitelé (1964), Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet (1965), Ostře sledované vlaky (1965), Obsluhoval jsem anglického krále (1971), Postřižiny (1976), Slavnosti sněženek (1978), Příliš hluchá samota (1980) či Něžný barbar (1981), z nichž mnohá později posloužila pro scénáře k úspěšným filmům.

Ač vystudovaný právník, touto cestou se nedal – pracoval jako pojišťovací agent, obchodní cestující a jako spisovatel z povolání působil až od roku 1963. Sám se však vyznal, že v jeho životě bylo jedno období, které by chtěl žít ještě jednou – a to byly čtyři roky, kdy brigádně pracoval u martinských

pecí Poldiny hutě na Kladně (1949 - 1952).

S odvoláním na název článku nás však zaujala jím zmiňovaná návštěva naší obce a hlavně Hrabalem vyjádřený velmi osobní vztah k rotundě sv. Petra a Pavla na Budči. Píše o tom osobitým publicistickým stylem, tzv. hovorovou žurnalistikou, ve svých textech, které vznikaly počátkem 90. let a souhrnně vyšly roku 1995 ve svazku nazvaném Dopisy Dubence (jednalo se o fiktivní dopisy adresované americké bohemistce April Giffordové).

Podnět k návštěvě a své pocity a dojmy z průzkumů na Budči popisuje Bohumil Hrabal v souboru textů z roku 1990, nazvaném „Listopadový uragán“, takto:

„Jeden mladý Ital, který se oženil do Prahy, přiženil nejen tou slovanskou krví, ale i tím, že je komunistou tělem a duší, ten Ital je muž, který opravuje kaple, tak ten mi pozval, abych i já viděl to, co viděl i on tam v Budči, tam v kraji, kde svatý Václav jezdil na návštěvu ke své babičce Ludmile, kterou pak zaškrtili šálou, tak tam v kupoli, když ji odkryli, vyprávěl mi ten Ital, tak tam spočívají zetlelé a tlící kosti stovky generací holubů, kteří když uhádnou ten svůj čas, tak sletí si umřít do té kupole, za několik století jich tam je, vespod už humus, guano, a tam v té okrouhlé kupoli to plusquamperfektně holubích generací se vrství přes imperfektní až po holubí peří a kosti loňského roku...

... a já teď znovu myslím na toho mladého archeologa, který mi ukázal odkrytou kupoli románského kostela a tam ležely vrstvy umřelých holubů a holubice, boční hlubinnou sondou jsem viděl několik století nazpátek, až tam, kde z kostí a peří už bylo jen guáno a humus, zatímco tam nahoře, tam leželi mrtví holubi, kteří než umřeli, tak ladně rozevřeli svoje křídla jako vějíře a stočili hlavičky tak, jak je naaranžovala ta holubí smrtka, holubí smrt...”

O čtyři stránky dále Bohumil Hrabal uvažuje, jak to asi je s umíráním a konkrétně píše o úmrtí své milované ženy Elišky, s kterou se oženil v roce

1956 a z Hrabalových próz je známá jako Pipsy:

„Dubenko, já si nakonec stejně myslím, že když umře dobrý člověk, že přeci jenom, aby měl zásluhu na nebesích, promění se jeho duše v holubici, protože jako holubice přišlo zvěstování Panny Marie a jako holoubci přicházelo apoštolům zvěstování i poselství Ducha Svatého. Já, když jsem viděl ty tisíce a tisíce mrtvých holubů a holubic v rotundě na Budči, že tam i jedna holubice byla moje žena Pipsy, která mi tak dlouho umírala, že nakonec se stala světicí, svatou. Teď si vzpomínám, tři dny předtím že mi poručila, abych ji odvezl do nemocnice na Bulovku ... jedeme do nemocnice, tam dole je i márnice... Dubenko, a třetí den moje Pipsy umřela... ty poslední dny jejího života, když se na mne celkem dvakrát podívala, nikdy jsem ji neviděl tak krásnou a tak mladistvou a tak plnou nebes a nebe... A dvakrát mi ten čas, snad za celý náš život mi dvakrát řekla tiše a krásně... Děkuji ti, Bohoušku... Děkuji

ti, Bohoušku... Vyletěla moje holubička ze skály... a já teď, Dubenko, vím, že letěla přes Sokolníky a pak přes řeku rovnou tam, kudy jezdil Václav za babičkou Ludmilou, kterou pak uškrtili dlouhou bílou šálou.“

Bohumil Hrabal zemřel 3. února 1997 a urna s jeho popelem byla uložena do hrobu v Hradištku poblíž Kerska (v něm jsou pohřbeni i jeho blízcí: Pepin, Maryška, Francin a Pipsy). A dle jím vnímaných souvislostí můžeme tušit, že jeho duše dobrého člověka dolétla tam do kupole na Budči. Zejména, když víme, že spisovatel Hrabal zemřel za ne zcela vyjasněných okolností, když vypadl z okna v pátém patře Ortopedické kliniky na Bulovce, údajně při krmení holubů....

■ Vladimír Černý

Pozn.autora: Zmíněný Ital G. M. mi dnes upřesnil, že je sympatizantem strany LES a že k jeho setkání s B. H. a k práci na Budči došlo koncem 80.let min. století.

Informace o Zákolanské koncertní sezóně 2014

Kulturní činnost je v naší obci velmi bohatá. Hudební koncerty nejsou sice obvyklé, ale ukázalo se, že za dva roky jejich pořádání se staly tradicí. Na letošní rok plánujeme koncerty dva, což je pro naši obec optimální.

V prvním koncertu, v pondělí 12. května se představí studenti katedry bicích nástrojů Akademie Muzických Umění v Praze s novým atraktivním programem a i s jinými interprety.

V druhém koncertu, (také v pondělí) 25. srpna, jsme provedli totální změnu. Místo komorního orchestru Dvořákova kraje jsme tentokrát pozvali velmi významného umělce. Houslistu a skladatele pana Jana Hrubého, který bydlí mnoho let v Otavovicích. Je vyhledávaným koncertním i studiovým hráčem, který se podílel na vzniku i zvuku mnoha zásadních alb naší folkové a rockové historie a natočil dvě desítky vlastních sólových projektů, které uvádí pod názvem Kukulín.

Je pravda, že do plánovaných koncertů uplyne v zákolanském potoce mnoho vody, ale doporučujeme Vám Vážení spoluobčané, abyste si tato data rezervovali ve Vašich diářích, protože půjde o koncerty mimořádných kvalit a slibují také mimořádné zážitky.

■ Vladimír Vlasák

Vyhodnocení ankety

Milí čtenáři,

protože jsem se do Zákolan přistěhovala teprve nedávno, snažila jsem se po svém nástupu do funkce starostky zjistit co nejvíce o každodenním životě v obci. Mluvim s mnoha lidmi, studuji kroniky, vyptávám se pamětníků – a snažím se srovnávat, jak se v Zákolanech žilo kdysi, co se změnilo k lepšímu, a co naopak k horšímu. Protože se však ani v tak malé obci, jako jsou Zákolany, všichni osobně neznáme, jsou jedním z důležitých zdrojů ankety.

V loňském roce jsme vás proto požádali o vyplnění dotazníku, který by zastupitelům a Obecnímu úřadu pomohl zhodnotit naši práci. Zároveň jsme chtěli zjistit, jak jste spokojeni se službami, kulturním a společenském životem, s prostředím, ve kterém žijete, s bezpečností v obci apod. Anketní otázky byly formulovány podobně, jako před 6 lety, což nám umožnilo porovnat situaci tehdy a nyní. Pro srovnání jsem však využila i anketu Občanského fóra z roku 1990, kdy měli lidé poprvé možnost otevřeně vyslovit své názory na veřejný a politický život v obci.

Pojďme se tedy nejprve podívat, co trápilo obec před téměř čtvrt stoletím. V souvislosti se změnou politického režimu byly jedním z výrazných požadavků personální změny ve vedení obce a doplnění tehdejšího Místního národního výboru o členy jiných politických subjektů, především OF. Zajímavé však je, že pouze 3 z respondentů vyjádřili ochotu pracovat ve volených orgánech obce a 15 oproti 30 odpovědělo kladně na otázku, zda se zúčastní veřejného a politického života. Další odpovědi byly praktického rázu a myslím, že v tomto ohledu se mnohé podařilo – obec má vodovod a je plynofikována, je upravena cesta z Kovár do Zákolan, máme nový park, autobusové zastávky, je upraveno okolí Budče, udržují se cesty a vyřezávají nálety a uschlé stromy. Obec má také díky technickým službám mnohem čistší vzhled. Zlepšila se informovanost – máme vlastní čtvrtletník, webové stránky, dostáváte sms informace a ve všech obcích jsou nástěnky. To vše byly vaše tehdejší požadavky.

V anketě z roku 2008 jste si přáli také řadu věcí, které jsou již částečně splněny – hřiště na Trněném Újezdu, lavičky na veřejných prostranstvích, odpadkové koše, udržované a uklizené cesty. Někteří z vás vyjádřili radost z vlastní budovy pro Obecní úřad, knihovnu a poštu.

Řada věcí však zůstala nevyřešena dodnes. Jedním z největších problémů v obci je neexistující kanalizace, a to přesto, že jsou hotové projekty a platné stavební povolení. Obrovské finanční náklady neumožňují stavět bez pomoci dotací a ty pro obec naší velikosti již tři roky nejsou. S tím souvisí i výstavba chodníků, které by měly být právě tam, kde se snad jednou bude kopat kanalizační potrubí. Další věc, která nás trápí, je nedostatečná veřejná doprava. Pravidelně žádáme Středočeský kraj o navýšení spojů, avšak bezúspěšně. Výsledkem je stále se zvyšující automobilová doprava, což zhoršuje bezpečnost chodců a cyklistů.

Z loňské ankety vyplynula celá řada dalších návrhů, z nichž některé jsou v silách obce, další však patří spíše do sféry soukromého sektoru. Myslím tím především celou oblast služeb. Desítky respondentů by si přály lepší (nekuřáckou) restauraci nebo kavárnu či cukrárnu. Přesto, že v každé z obcí již existuje pros-

tor, kde se lidé mohou setkávat (Klubovna na Trněném Újezdu, Knihovna v Kovárech, Pianka), místní restaurace (U Libuše, Na hřišti) jsou hodnoceny velmi negativně (známkou 4 resp. 3,3). Doufejme, že tento výsledek povede majitele či provozovatele k zamyšlení, jak své služby zlepšit a přilákat více návštěvníků. Anketa může zároveň podpořit záměr na vybudování kavárny, kam by si cestu našla řada z těch, kdo si chtějí popovídat u kávy a zákusku.

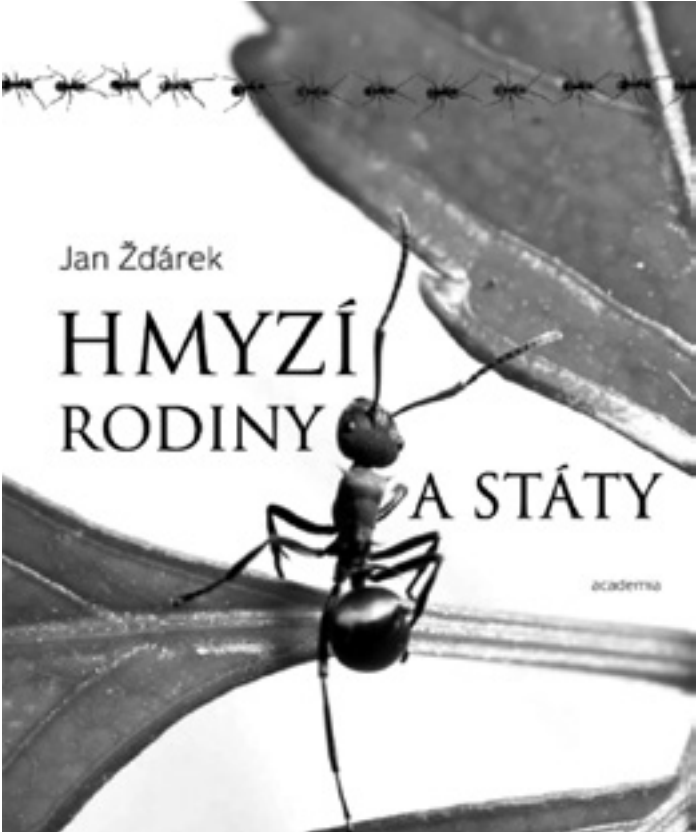
Důležitým ukazatelem ankety je hodnocení společenského života, sportovních možností a celkové atmosféry v obci. Vysoké hodnocení mají pravidelné akce, jako jsou Svatováclavské slavnosti, Májová, či promítání v Piance. Pro pořadatele je to jistě zadostiučinění, neboť organizace každé akce vyžaduje mnoho času a úsilí nad rámec běžných povinností každého z nás. Totéž platí pro sportovní turnaje, které si získaly velkou oblibu nejen mezi samotnými sportovci, a také v letošním roce se na ně můžeme těšit. Někteří z vás by uvítali více koncertů, divadel a častější promítání. O to se budeme snažit a budeme také rádi, když doporučíte někoho ze svých známých či přátel, aby byl program pestrý. Podmínkou však je vystoupení zdarma nebo za symbolický honorář, neboť dobrovolné vstupné ani zdaleka nepokryje náklady a bez velkorysosti majitele Pianky a nasazení organizátorů bychom zde žádnou kulturu neměli. Nemluvě o koncertech vážné hudby, které organizuje pro naši obec pan Vladimír Vlasák.

Samostatnou oblast tvořily pak otázky na činnost dobrovolných spolků a organizací. Zde bych zdůraznila výraznou spokojenost (oproti roku 2008) s prací hasičů. Sbor dobrovolných hasičů patří v Zákolanech mezi organizace s nejstarší tradicí a můžeme být hrdí na to, že na rozdíl od okolních obcí nejen, že fungují, ale fungují skvěle! Jejich zaujetí pro společnou věc a ochota kdykoli pomoci by mohla motivovat mnohé z nás. Spolková činnost v obci však obecně není příliš výrazná. Je to způsobeno především tím, že lidé nemají potřebu a chuť být organizovaní. Nepočítáme-li Sdružení rodičů a přátel dětí při MŠ a ZŠ, které spojuje společný

Pozvánka

Upozorňujeme čtenáře a milovníky přírody, že jeden z našich sousedů, zastupitel a člen komise pro životní prostředí, profesor zoologie dr. Jan Žďárek nedávno napsal a v nakladatelství Academia vydal bohatě ilustrovanou populárně naučnou knihu Hmyzí rodiny a státy, v níž osobitým a zasvěceným způsobem odhaluje tajemství rodinného a společenského života u hmyzu. Kniha, která získala ocenění nejlepší kniha nakladatelství Academia za rok 2013, je k dispozici v obecní knihovně a autor ji během jara představí na veřejné besedě se spoluobčany.

Prezentaci s ukázkami z knihy a s besedou pořádá Sdružení rodičů ve škole v Zákolanech dne 11. 6. od 18:30 hod. Všichni jste srdečně zváni.

zájem o školu, mladší generace se ve spolkovém životě příliš neangažuje a tak Sokolové a Baráčníci mají nových členů jen poskovnu.

O tom, že většina z nás má ale přirozenou potřebu se sdružovat a neseďet se založenýma rukama, svědčí pravidelné společné brigády - ať na Malém sokolském hřišti, školní zahradě nebo při úklidu potoků. Krásnou ukázkou bylo zakládání ovocného sadu v Trněném Újezdu, úklid Knihovny v Kovárech či budování střelnice nebo tábořiště v Podholí. Ze své tříleté zkušenosti vím, že lidé mají svou obec rádi a vždy ochotně pomohou bez ohledu na to, zda jsou či nejsou čehokoli členy – a to je myslím dobré znamení!

Ve svých odpovědích jste se také vyjadřovali k práci Obecního úřadu a jednotlivých zastupitelů. Většina z vás vysoce hodnotí ochotu pracovníc OU, což je především zásluha paní Věry Čechurové. Bez jejích zkušeností by si neporadil žádný starosta a to, že je ochotna kdykoli a cokoli zařídit (otvírací hodiny jsou v podstatě každý den), ocenil jistě každý z vás. Velkou výhodou pro obec je to, že od roku 2010 pracuji oproti svým předchůdcům jako uvolněná starostka. Mám tedy mnohem více času se vedle administrativních povinností věnovat i lidem, kteří to potřebují, organizovat brigády a dohlížet více na to, aby rozvoj obce byl v souladu s vašimi přáními.

Ankety v roce 2013 se zúčastnilo 101 respondentů a obdrželi jsme v ní celou řadu pochvalných a spokojených odpovědí. Nechyběly pochopitelně ale i kritické připomínky. I za ně jsme rádi, neboť i ty nás inspirují. Děkuji proto všem, kdo jste odpověděli a doufám, že si najdete cestu na veřejná zasedání, abychom společně přemýšleli o tom, co je v naší obci potřeba a co proto může udělat každý z nás.

Číselné hodnocení naleznete na webových stránkách obce **www.zakolany.cz**

■ **Lucie Wittlichová**, starostka

Kalendář akcí

7. - 11. 4.	Human sbírka / ZŠ
12. 4.	Jarní brigáda / zahrada ZŠ
14. 4.	Velikonoční dílna / ZŠ
19. - 20. 4.	Turnaj párů ve stolním fotbale / Pianka Dalibor
30. 4.	Pálení čarodějnic country hudba / Trněný Újezd
30. 4.	Pálení čarodějnic fotbalové hřiště / Zákolany
5. 5.	Bazárek „Dekáč“ / Malé sokolské hřiště
12. 5.	Koncert bicích nástrojů / U Libuše
17. 5.	Májová veselice
23. 5.	Noc kostelů
24. - 25. 5.	Volejbalový turnaj a oslavy 100. výročí Malého sokol. hřiště
28. 5.	DivadloVAD - Rozpaky zubaře Svatopluka Nováka / Pianka
31. 5.	Dětský den v Podholí
7. 6.	Nohejbalový turnaj / Malé sokolské hřiště
7. 6.	Vítání občáneků / park Zákolany
11. 6.	Perfidní divadlo / Pianka